

Chronická hepatitída C výskyt, diagnostika, prenos a prevencia

Prof.MUDr.Ivan Schréter
Klinika pre infekčné choroby
Fakultná nemocnica L.Pasteura Košice

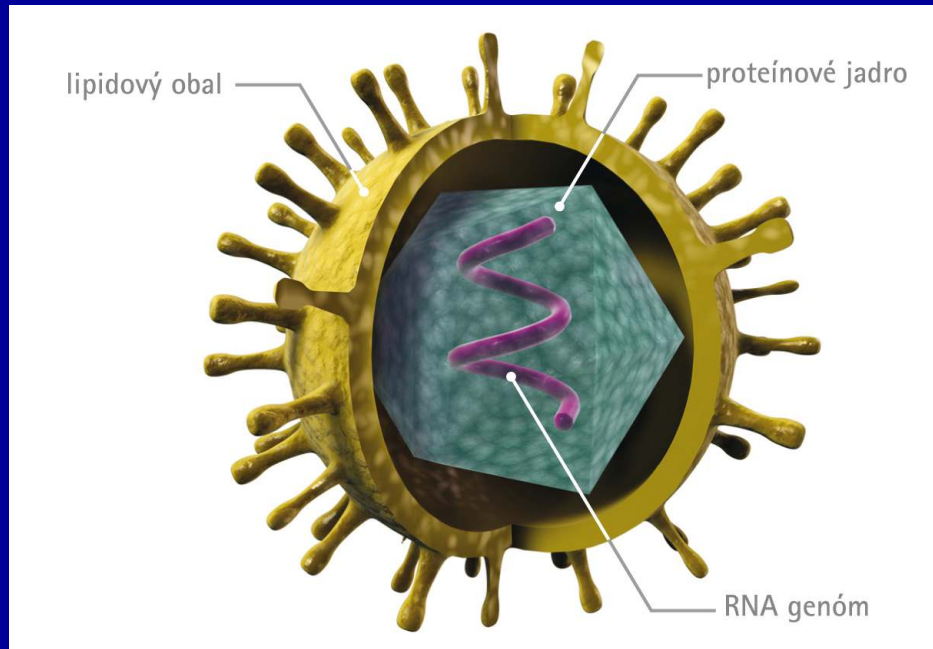
Hepatitída

- zápalové ochorenie pečene
- vzniká poškodenie až zánik pečeňových buniek

Najčastejšou príčinou hepatitídy je vírusová infekcia

- ostatné vyvolávajúce príčiny:
 1. lieky
 2. alkohol
 3. autoimunita
 4. chemikálie

Hepatitída C

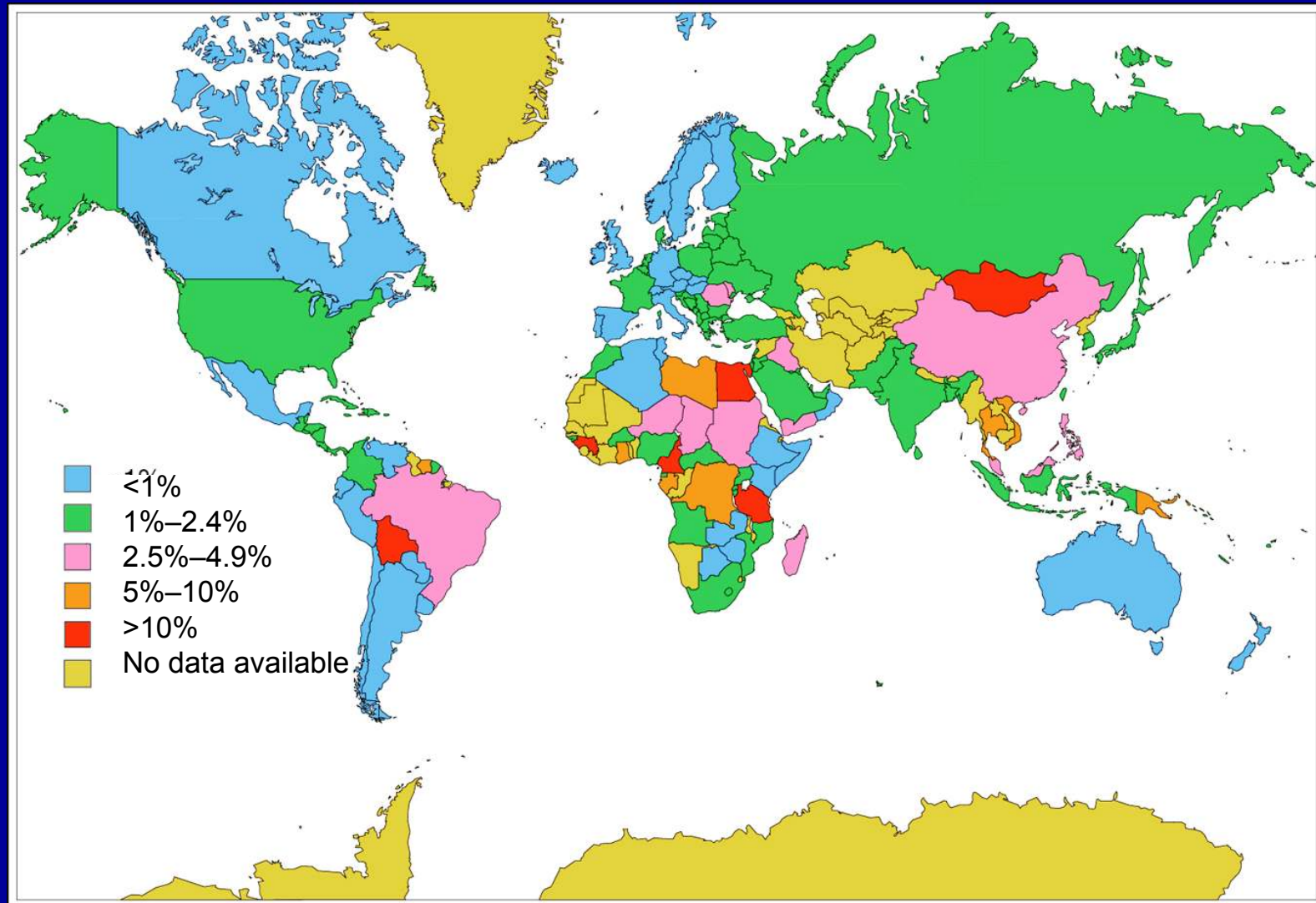

- vírus objavený v r.1989
- celosvetovo chorých 180 miliónov ľudí
- 3% svetovej populácie
- 4x vyšší výskyt ako pacientov s HIV^{1,2}
- ročne sa nakazí vírusom hepatitídy C 3-4 milióny ľudí

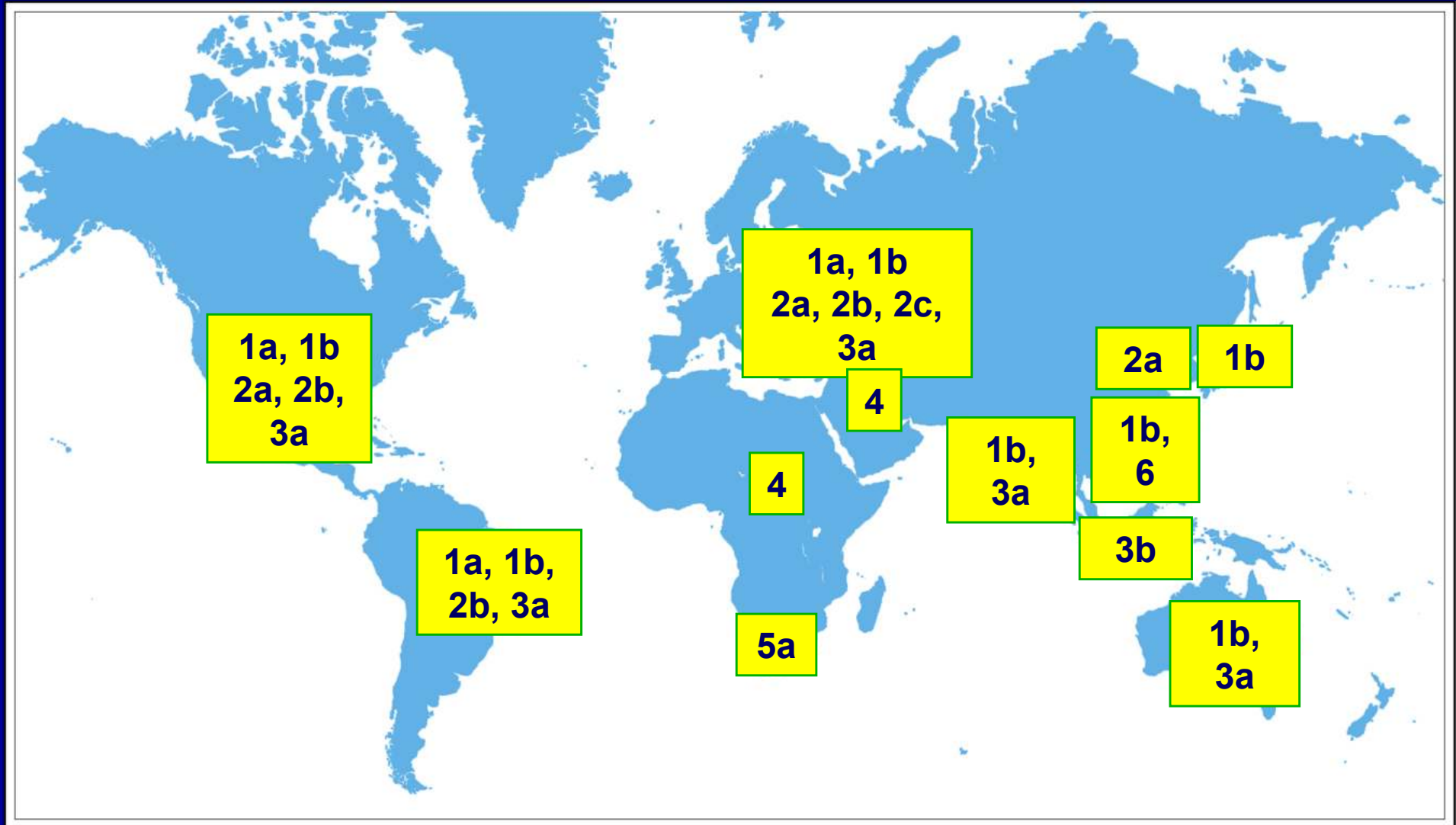
**Hepatitída C sa porovnáva ku
„vírusovej časovanej bombe“ (WHO)**

1. Global surveillance and control of hepatitis C. Report of a WHO consultation organized in collaboration with the Viral hepatitis Prevention Board, Antwerp, Belgium. J Viral Hepat 1999;6(1): 35-47.
2. AIDS Epidemic Update 2005: Report from the Joint United Nations Programme on HIV/AIDS and the WHO. Geneva, Switzerland 2005.

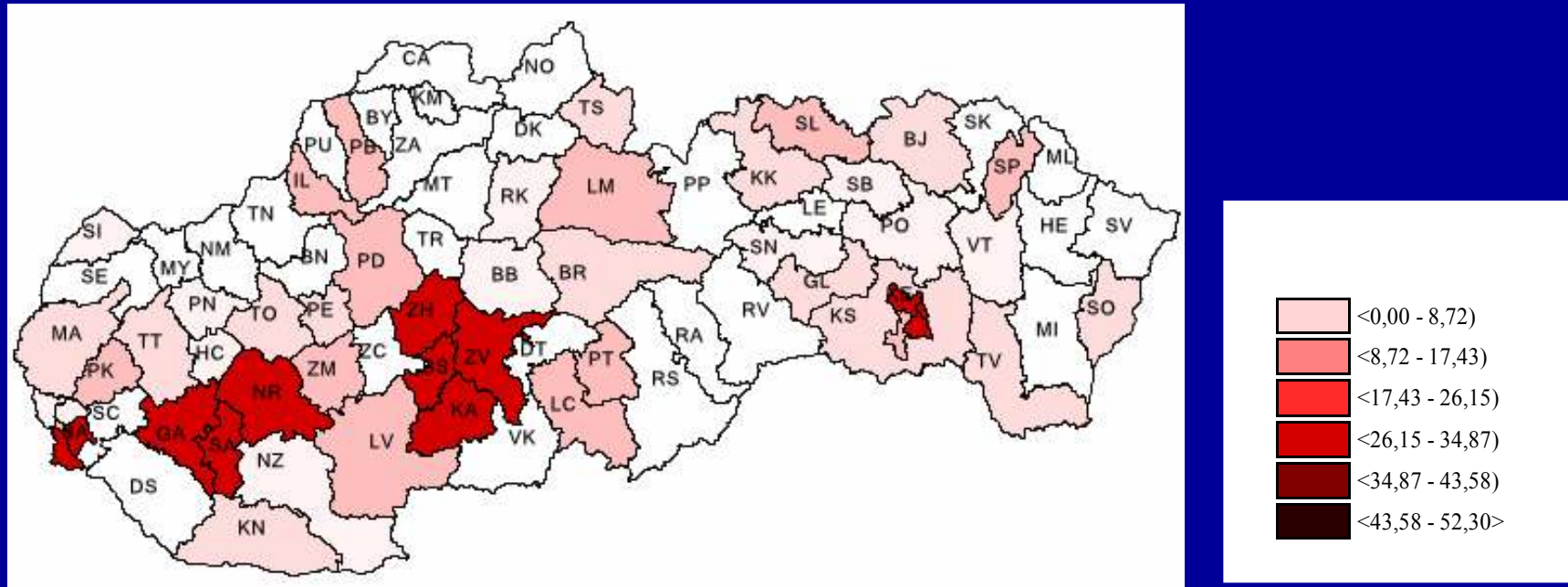
Hepatitída C vo svete

Distribúcia genotypov vo svete

Hepatitída C a Slovensko

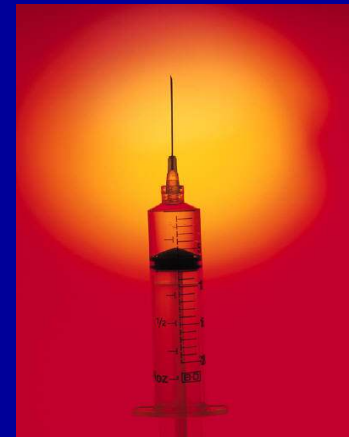
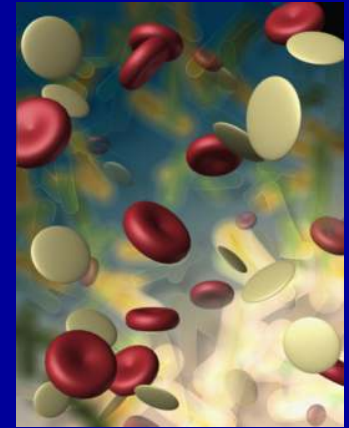
- v roku 2006 hlásených v SR 239 pacientov s HCV¹
- predpokladaný počet ochorení v SR je 25-50 tisíc – v liečbe je necelých 300 pacientov

Možnosti prenosu

- HCV sa prenáša **priamym kontaktom s infikovanou krvou**
- **sexuálnym stykom** s osobou infikovanou hepatítidou C
- **z matky na dieťa počas pôrodu** (častejší je od matiek koinfikovaných HIV)
- **nešíri sa kvapôčkovou infekciou, používaním spoločných riadov, ani bežným kontaktom**
- **spôsob prenosu je u 30% prípadov neznámy¹**

Osoby so zvýšeným rizikom nákazy

- hemofilici
- pacienti po operáciách
- matky po ťažkých pôrodoch
- darcovia a príjemcovia krvi pred rokom 1992
- osoby po transplantácii orgánov alebo tkanív
- dialyzovaní pacienti
- zdravotnícki pracovníci
- užívatelia intravenózných drog
- osoby s tetovaním, piercingom
- sexuálni partneri HCV pozitívnych osôb
- rodinní príslušníci HCV pozitívnych osôb

Pečeň - najväčšia žľaza v ľudskom tele

Mimoriadne dôležitá pre život:

- tvorba bielkovín
- premena toxických látok, alkoholu
- tvorba žlče
- ukladanie železa
- vstrebávanie vitamínov
- zásobáreň glukózy
- regulácia hladiny cholesterolu
- vplyv na zrážanie krvi

Priebeh hepatitídy C

Inkubačná doba dosahuje 15 -150 dní

Akútna fáza

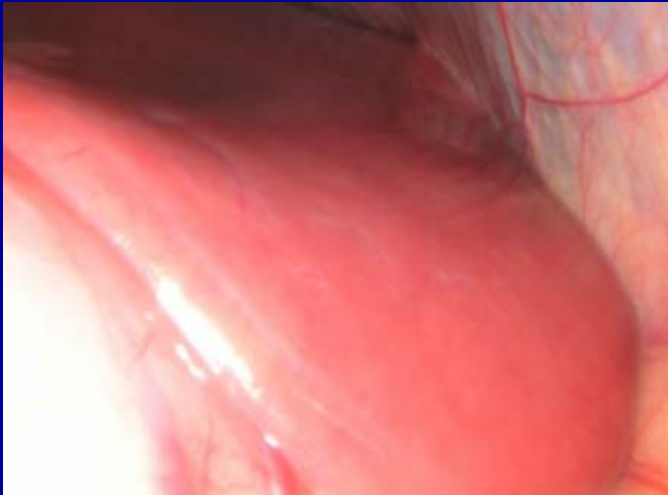
- 30-40% pacientov nemá žiadne príznaky ochorenia
- väčšinou bez ikteru, bez bolesti

Chronická fáza

- v úvode bez príznakov alebo len nešpecifické príznaky
 - zvýšená únavnosť
 - tráviace ťažkosti
 - bolesť svalov a kĺbov
 - úzkosť alebo depresia
 - citlivosť pod pravým rebrovým oblúkom

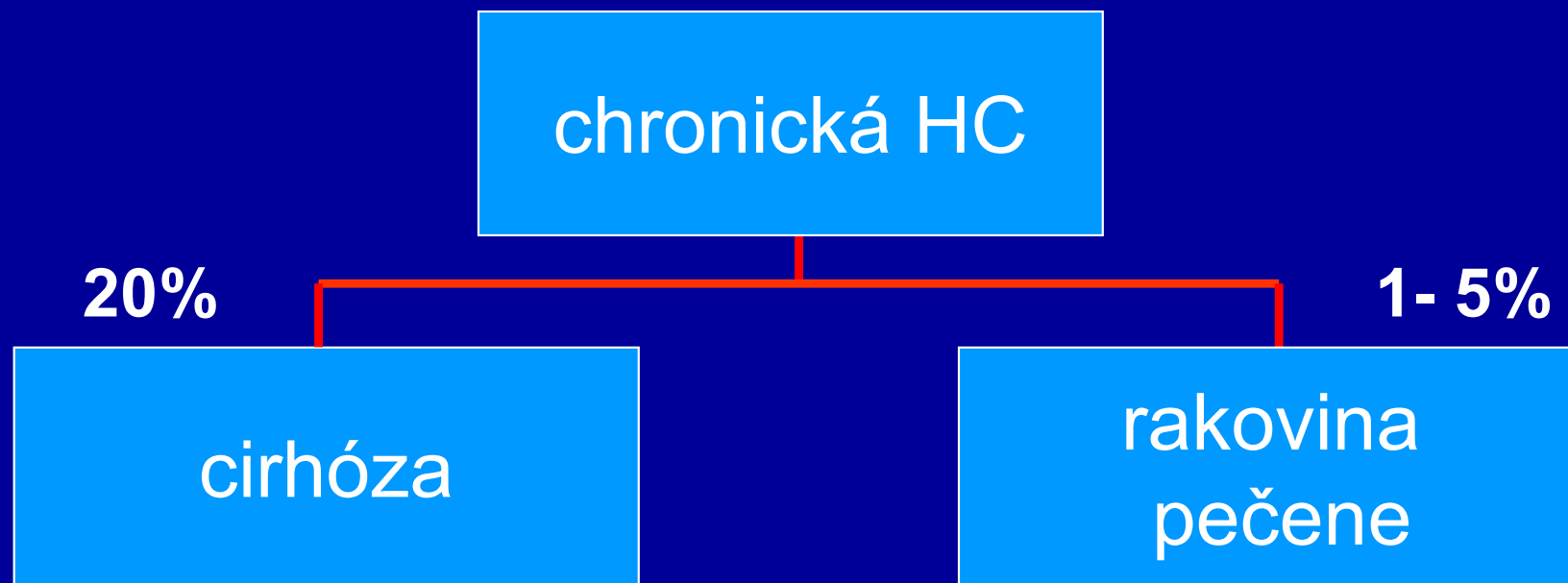
**Poškodenie pečene vírusom
sa môže vyvíjať ďalších 10-50 rokov**

vývoj poškodenia pečene v čase

Až 10 % pacientov chronicky infikovaných vírusom HC dospeje do cirhózy v priebehu 20 rokov, 20% v priebehu 30 rokov

U 80% pacientov prechádza akútne ochorenie do chronického štádia

- 50-76% nádorov pečene vzniká na základe neliečenej hepatitídy C
- vírusová hepatitída C je najčastejším dôvodom zlyhania pečene
- ochorenie vedie až ku dvom tretinám všetkých transplantácií pečene

Diagnostika ochorenia

1. určenie protilátok – anti-HCV (ELISA test)
2. dôkaz vírusu v krvi – dôkaz HCV RNA
 - kvalitatívny test
 - kvantitatívny test – určí vírusovú nálož
3. vyšetrenie hepatálnych testov – ALT
 - u 30% pacientov sú „v norme“
4. histologické vyšetrenie pečene - biopsia pečene

Ochrana pred hepatítidou

Na hepatítidu C neexistuje očkovanie !!!

Kvalita života

- nešpecifické príznaky chronickej hepatitídy C môžu prispievať ku zníženej kvalite života
- čím väčšia závažnosť ochorenia, tým významnejší môže byť dopad na kvalitu života

Liečba hepatitídy C

Chronická hepatitída C sa dá liečiť !!!

... a čo vy?

- Chodíte na pedikúru?
- Požičali ste si niekedy zubnú kefku? Napríklad od manžela...
- Alebo aj hrebeň...
- Dali ste sa oholiť v Egypte? Tunisku?
- Máte tetovanie?
- Boli ste na akupunktúre?
- Dostali ste niekedy transfúziu?
- Viete „aké to je“ dať si drogu? Len raz...

... a čo vy?

- Chodíte na pedikúru?

Neopíjate si niekedy tubuú koflu?

Hepatitída C sa týka nás všetkých !!!

Dajte sa otestovať' !!!

- Nedostali ste niekedy transfúziu?
- Viete „aké to je“ dať si drogu? Len raz...